ANUL XXXVII.—No. 125 25 bani exemplarul C P Sâmbătă 9 (22) Martie 1919

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, str. Brezoianu, 11

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

Director: VIRGIL N. DĂRĂSCU şi STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII

Şovinismul sârbesc

De la o vreme se agită prin presa română chestiunea Banatului în legătură cu pretenţiile sârbeşti asupra acestei regiuni.

Ca unul ce am trăit cei trei ani de stăpânire sârbească în Macedonia mă simt în stare să adaug aci unele informaţiuni de natură a desvălui spiritul şi sentimentele de cari sunt animaţi sârbii faţă de populaţiunile

fără deosebire de rasă sau de religie.

Toate popoarele balcanice, afară de poporul român, au câte o doză oarecare de şovinism, dar bulgarii şi sârbii sunt şoviniştii până la extrem. Bulgarii mai şireţi, mai răutăcioşi şi mai rafinaţi în aplicarea şovinismului, pe când sârbii

neadmiţând nici o discuţiune şi nici cel mai scurt termen între ocupaţiunea unei ţări şi tendinţa lor de sârbizare. Intoleranţi la culme din punctul de vedere naţional şi religios.

In anul 1912, îndată ce am pus piciorul la Bitolia, primul lor cuvânt de ordine a fost: *toţi sârbii!* (toţi sârbii). Această deviză se auzia mereu repetându-se de soldaţi şi ofiţeri inferiori şi superiori. Şi e de notat că în regiunea Bitoliei partizanii sârbi nu formau nici unu la sută faţă de întreaga populaţiune. Ba chiar venirea sârbilor acolo a fost o surpriză pentru toată lumea, în a cării calcule şi combinaţii anterioare nici nu era prevăzută o eventuală ocupaţie sârbiască.

Ofiţerii au început îndată să organizeze o propagandă pansârbiască prin formarea de mici grupuri secrete compuse de 3—4 persoane. Fiecare persoană era să fie obligată a aduce alte 3—4 persoane spre a forma un nou grup şi aşa mai departe, constituindu-se astfel un lanţ neîntrerupt de o mulţime de grupuri cari, în unire cu similarele din Serbia veche, Bosnia şi Erzegovina, să fie conduse de un şef suprem, un deus ex machina, pentru un scop naţional panserbesc. Am auzit toate acestea din gura coloelului Jivanovici, comandantul trupelor din regiunea Bitoliei. Şi să nu crează cineva că eu abuzez de confidenţele col. Jivanovici. E vorba de nişte secrete de domeniul public, căci sârbii nu se jeneză deloc în acest fel de muncă; din contra ei se fălesc chiar că se ocupă de asemenea organizaţii oculte. Şi Jivanovici îmi povestea toate aceste spre a-şi face un merit.

Au schimbat îndată firmele prăvăliilor, adaugând la finele fiecărui nume câte un *vici*, până şi la numele turceşti: Mehmetovici, Hasanovici, etc.

Preoţii şi corpul didactic bulgar au fost invitaţi să se declare în scris sârbi. Preoţii au iscălit declaraţia precum şi unii institutori şi institutoare. Corpul didactic al şcoalelor secundare din oraş, în număr de vreo 40, refuzând a iscăli declaraţia, au fost transportaţi peste graniţa fixată de expulsaţii înşişi.

S'a pus stăpânire apoi pe şcoalele şi bisericile bulgăreşti.

Turcii au fost autorizaţi să albe şcoli primare turceşti cu caracter religios, fără a preda gramatica.

Şcoalele greceşti, spre a nu mai funcţiona, au fost transformate în spitaluri, lăsând provizoriu în mâna comunităţii greceşti numai biserica, sub rezerva de a trata cu patriarhia desfiinţarea comunităţii şi înlocuirea arhiereului grec printr'un prelat sârb.

Şcoalele şi comunităţile româneşti, fiindcă nu puteau fi atinse direct din cauza angajamentelor luate prin tratatul din Bucureşti, autorităţile sârbeşti au căutat prin căi piezişe să împiedice funcţionarea şi progresarea lor.

Printr'un regulament al prefecturei afişat pe străzi, era interzis oricărui părinte să-şi trimită copiii la o altă şcoală afară de şcoala Statului. Prin altă şcoală se înţelegea numai şcoala română. Şcoalele române să n'aibă dreptul să primească noui elevi, afară de aceia cari le frecuentau în anii trecuţi. Chiar aceştia trebuia să fie recunoscuţi prin acte dacă sunt de origină curat românească. Prin aceasta autorităţile sârbeşti vizau să oprească pe grecomani de a-şi trimite copiii la şcoalele române, căci orice s'ar zice, sângele nu se face apă; şi grecomanul ar fi preferat să rămână român decât să devie slav. Sârbii mai vizau prin această măsură să oprească şi pe fiii din căsătorii mixte româno-slave, cari au loc cam des prin oraşe.

In comunele româneşti sârbii au pus stăpânire pe şcoalele greceşti, înlocuind astfel propaganda grecească prin cea sârbiască, obligând pe toţi românii grecomani să-şi trimită copiii la şcoalele sârbeşti. Iar şcoalele româneşti de acolo erau persecutate pe toate căile: părinţii amenţinţaţi, maltrataţi, amendaţi sub diferite pretexte din cauza sentimentelor lor, creând lor tot felul de neajunsuri spre a-i obosi şi a-i face să se declare de sârbi.

Elevii români în special erau urmăriţi pentru serviciul militar, spre a-i face să întrerupă cursurile dela şcoala română. Cei cari primiau condiţiunea de a se retrage spre a urma la şcoliile sârbeşti, erau liberaţi. Elevi de-ai noştri s'au văzut apoi la şcoliile sârbeşti din localităţile şi la şcoala militară din Niş.

Corpul didactic şi bisericesc român era mereu deranjat şi torturat în exerciţiul funcţiunilor sale. Toţi membrii erau loviţi de imposite cu mult mai grele decât colegii lor sârbi. Pe când aceştia plătiau impositul de 1,70 dinari la sută, profesorii români trebuia să plătească drept tribut anual leafa pe o lună, dacă nu şi mai mult, după capriţiul autorităţilor fiscale.

Am crezut să scriu aceste câteva rânduri numai şi numai spre a-şi face cineva o cât se poate de mică idee despre şovinismul sârbesc, spre a se convinge oricare român de dincoace şi de dincolo de Dunăre, cari n'au avut trista ocazie să vie în contact cu aceşti slavi şi semi-slavi meridionali, că nu trebue să-şi facă ilusii de a putea trăi în pace cu dânşii, căci sunt, orice s'ar zice, rase inferioare şi ignorante.

Şcoalele lor sunt un lustru, ele ating abia suprafaţa; interiorul rămâne brut. Civilizaţia şi cultura lor sunt numai scântei. Şcoala îi distrage pe aceşti agricultori dela munca câmpului şi-i aruncă în politică cu limba scoasă din funcţii, unde caută să se îmbogăţiască cu puţină muncă pe seama administraţiilor, mai ales celor din teritoriile noui.

Mihail Pinetta

Reforma învăţământului

— Unele din principiile acestei reforme —

D. dr. profesor C. Angheloscu, ministrul instrucţiunei publice, se ocupă de reorganizarea fundamentală a tuturor ramurilor învăţământului nostru public.

Dăm aci unele din principiile acestei reforme, după cum trăspiră de la comisiunea alcătuită de d. ministru al instrucţiunei publice spre a studia proectul său.

In primul rând învăţământul primar va fi modificat radical, spre a aduce seviciile reale fiilor de săteni şi claselor muncitoreşti din oraşe. Pe lângă cursurile de până acum din programul învăţământului primar, se vor introduce în şcolile primare şi cursuri practice de agricultură şi meserii, cari vor avea menirea să pregătească tineretul care îşi încheie educaţia culturală. Paralel cu aceste şcoli vor funcţiona şi şcoli de adulţi pe cari le vor frecventa absolvenţii acestor şcoli, spre a nu uita ceea ce au învăţat în timpul celor cinci ani din învăţământul primar.

Se vor înfiinţa apoi şcoli „intermediare", la care se vor înscrie copiii cari au absolvit şcolile primare, şcoli cari vor avea 3 sau 4 clase gimnaziale după absolvirea cărora cei chemaţi a-şi continua studiile vor putea să se înscrie la licee sau şcolile superioare speciale.

Liceele vor fi de asemenea reformate radical. In primul rând se vor preda cursuri practice pentru studierea limbilor străine, franceză, engleză, etc., ficcare elev fiind obligat să absolve l'cel cu ştiinţa perfectă în vorbirea uneia din aceste limbi. Paralel cu învăţământul materiilor înscrise în programul liceelor, în aceste licee se vor preocupa de desvoltarea fizică a elevilor, dându-se cea mai mare desvoltare obligatorie practicării sporturilor de tot felul.

Printre celelalte modificări va fi şi aceea a nouei organizări a ministerului instrucţiunei publice, având să se aplice principiul cel mai larg al descentralizării administraţiei ministerului. Directorii acestui departament vor fi declaraţi autonomi, ei având să se ocupe pe a lor răspundere de toate mişcările şi numirile

D. Brătianu primit de Regele Angliei

Paris, 7. — Ziarul „Le Temps" anunţă că primul ministru d. Ion Brătianu, însoţit de d. Mişu, ministru plenipotenţiar, a fost primit de regele Angliei la Londra.

Mai multe ziare anunţă de asemenea că comisiunea revendicărilor României şi-a terminat lucrările şi că redactarea concluziunilor, care a fost făcută eri, este favorabilă cauzei româneşti.

COMPLOT BOLŞEVIC LA CHIŞINAU

Iaşi, 7 Martie

Autorităţile civile şi militare din Chişinău în urma unor descinderi au făcut o descoperire senzaţională.

E vorba de descoperirea unei organizaţiuni bolşevice, care acea intenţiunea de a organiza sedii în diferite centre ale Basarabiei, după modelul celora de peste Nistru.

In fruntea acestei organizaţiuni se afla Ianiş Victor, cu domiciliul în str. Leovei din Chişinău, fost ofiţer de stat-major în reg. 37 din Moscova. De asemenei un fost căpitan rus Papaioni şi fraţii Bodiev de origină bulgară, par a fi implicaţi în această afacere.

Constătuirile se ţineau în str. Chievului colţ cu str. Bender din Chişinău.

Autorităţile civile şi militare continuă cercetările.

Cei implicaţi sunt arestaţi.

Situaţia ofiţerilor prizonieri

Iată situaţiunea legală şi reală a ofiţerilor foşti prizonieri:

In total au fost 2.455 ofiţeri prizonieri. Până la 12 (25) Februarie 1919 s'a clarificat situaţia la 1.639 de ofiţeri, rămânând neclarificată situaţia a 696 ofiţeri şi aceasta din cauză că nu li s'a putut da de urmă, cu toate silinţele depuse de autorităţi.

Din cei cu situaţia clarificată, au fost admişi la înaintare, pe data avansării promoţiei lor de grad şi cu toate drepturile, 1.130 ofiţeri. Aceştia pe lângă vechimea în grad, au îndeplinit şi condiţiunile de capacitate şi au avut o purtare demnă, în captivitatea lor, ca ostaşi şi ca cetăţeni.

Au fost puşi în retragere cu gradul ce l'an avut 111 ofiţeri, cari au dat dovadă că nu merită să fie avansaţi.

Sub cercetare judiciară se află 366 ofiţeri, cari s'au găsit învinuiţi de greşeli grave, contra onoarei şi demnităţei de ostaş, iar 119 ofiţeri sunt în suspensie pentru completarea actelor, datelor şi formelor legale. Aceştia nu pierd dreptul vechimei şi nici propunerea la avansare.

Cei 696 ofiţeri cărora nu li s'a dat de urmă până acum sunt căutaţi de corpurile cărora aparţin, spre a fi cercetaţi şi a li se lămuri situaţia.

Parlamentari englezi în Germania

Paris, 20. — *O comisiune parlamentară engleză se va duce în curând, în Germania, spre a studia la faţa locului situaţiunea economică şi socială a Germaniei. Din comisiune va face parte şi un reprezentant al partidului muncitoresc.*

Jurisprudenţă importantă

Asociatul Lazucovski, punându-se la adăpostul decretului de moratoriu, a refuzat să plătească societăţei de înmormântare „Izvor-Swornost, secţia B" din Bucureşti, cotizaţiilor pe cari trebuia să le plătească conform statutelor.

Ca urmare a acestei neplăţi, numita societate, cât. asociatul Lazucovski a încetat din viaţă, a refuzat să plătească moştenitorilor acestuia prima de înmormântare la care ei aveau dreptul.

Din această pricină proces din partea moştenitorilor Lazucovski.

Judecătoria ocol. I Bucureşti, înaintea căreia se întentase procesul, a respins acţiunea civilă a moştenitorilor Lazucovski.

Nemulţumiţi, ei au făcut apel. Tribunalul Ilfov, s. IV. le-a admis apelul.

Societatea de înmormântare „Swornost" a făcut recurs împotriva acestei sentinţe a trib.

Casaţia, s. I, a judecat prima dată recursul în ziua de 17 Iunie 1918, când a făcut divergenţă.

La 4 Martie s'a judecat recursul. Curtea deliberând, a admis recursul, stabilind astfel jurisprudenţa că, cotizaţiile mutualităţilor fiind obligaţiuni civile imperfecte, ca atare nu intră în prevederile legei prin care s'a decretat moratoriul general.

Procesul ziariştilor

ZIUA XII-a

Replica d-lui comisar regal

D. CHR. TOMULESCU vorbeşte despre Antim. Il prezintă ca pe un ziarist distins şi a cărei activitate a fost de toţi preţuită. Explică rămânerea lui în teritoriul ocupat, prin încredinţarea unei misiuni din partea siguranţei statului la care fusese mobilizat încă dela începutul războiului.

Articolele sale din „Gazeta Bucureştilor" sunt o dovadă limpede a sentimentelor sale româneşti, în măsură bine înţeles în care sistemul german o permitea.

In ce priveşte pe Leontin Iliescu acesta a scris la „Gazeta Bucureştilor" numai după încheierea păcei dela Bucureşti.

Dela acea dată germanii încetau pentru un moment să mai fie duşmani, şi aceasta l'a făcut pe Leontin Iliescu să-şi reînceapă activitatea gazetărească. N'a scris însă nimic nici împotriva armatei ori sentimentelor ţărei.

Cere achitarea

D. MIH. NEGREANU, vorbind în apărarea lui Arghezi şi a lui Theodorescu, spune că Arghezi care este un revoltat contra aleăturei sociale, a scris în „Gazeta Bucureştilor" articole în care se ocupa de probleme cu caracter general, provocate de victoriile germane şi defecţiunea rusească. Iar Dem. Theodorescu în articolele învinuite nu făcea operă de trădare ci s'a ocupat de cauzele războiului mondial.

Despre N. Lascar pe care de asemenea îl apără, d. Negreanu spune că nu ştie măcar ce vină i se aduce, spre a şti ce are de combătut. Părerea d-sale este că printr'o simplă greşală a fost trecut şi acesta printre cei daţi judecăţei.

Analizând în totul chestiunea de drept a procesului, d. Negreanu susţine cu tărie că nu s'a făcut nici o dovadă dar absolut nici una din probele judiciare, fără de care nu se poate condamna un acuzat. Iar faptelor imputate, chiar dacă ar exista, nu li se poate aplica textele de lege din ordonanţa de urmărire.

Termină documentata d-sale pledoarie, cerând achitarea tuturor.

Replica apărării

D. I. GR. PERIEŢEANU arată că apărarea acuzaţilor nu se poate face de cât odată pentru toţi.

D-sa declară că art. 67 68 şi 69 nu se pot aplica acuzaţilor.

Constată lipsa elementului intenţional, fără de care nu poate să existe crimă de înaltă trădare. Dar nici unul dintre acuzaţi n'a lucrat cu intenţie criminală, toţi au lucrat ca buni patrioţi, ca oameni cari socoteau că pentru fericirea ţărei era necesară în aceste clipe numai politica pe care o făcuau ei.

Şedinţa se ridică la 7, urmând să se redeschidă la orele 9 seara.

Legea pentru urcarea chiriilor

Art. I. *Termenul prevăzut de art. 37 din legea excepţională până la care se prelungesc de drept contractele de închirieri se limitează la data de* **23 Aprilie 1920** *în condiţiunile prescrise de acel articol.*

Art. II. *Preţul închirierei pentru noul period prevăzut de art. precedent, nu va putea fi urcat de proprietar decât în proporţia următoare:* **10 la sută până la chiria anuală de 1.200 lei, 20 la sută la chiria dela 1.200 până la 3.000 lei, 30 la sută la chiria dela 3.000 lei în sus.**

Art. III. *Proprietarii sunt obligaţi a notifica chiriaşilor urcarea preţului închirierei în termen de 15 zile dela data publicărei în* Monitorul Oficial *a prezentului decret-lege, iar la rândul lor chiriaşii vor trebui să răspundă în acelaş termen dela data primirei notificărei, sub sancţiunea pentru proprietar de a nu putea pretinde ulterior sporul chirei, iar pentru chiriaş de a suporta acel spor ori rezilierea contractului, după alegerea proprietarului. Această notificare se va face prin comisariatul de poliţie al despărţirei, unde este situat imobilul.*

In caz când locatarul se găseşte în străinătate fără a fi lăsat procurator cunoscut şi astfel nu are posibilitatea de a-şi manifesta consimţimântul la acea urcare în preţul chirei, în vederea prelungirei contractului, dreptul proprietarului la acel spor va rezulta de drept din simpla notificare, în termenul arătat mai sus, ce dânsul va face la domiciliul locatarului şi prin care îi va aduce la cunoştinţă noul preţ în limitele acestui articol.

Art. IV. *Cu începere dela 23 Aprilie 1919 raporturile dintre proprietar şi chiriaş se vor regula conform legei speciale asupra drepturilor proprietarilor rezultând din contractele de închiriere.*

Chiar cu aplicaţiunea acestei legi şi oricare ar fi termenul contractului, judecătorii vor putea acorda în mod cu totul excepţional termenul de plata chirei în cazul când din împrejurările afacerei şi în special din actele de procedură ar rezulta că locatarul se găseşte în străinătate şi deci în dificultate de a executa punctual obligaţiunile sale.

Art. V. *Prin derogaţiune de la dispoziţiunile de mai sus,* **contractele privitoare la chiriaşi, cari sunt mobilizaţi şi chemaţi la un serviciu în altă localitate decât acolo unde'şi au domiciliul, se vor prelungi până după demobilizarea lor şi pentru un period de încă 6 luni ce va curge de la expirarea semestrului înăuntrul căruia au fost demobilizaţi.**

Preţul închirierei nu va putea fi urcat la aceste contracte decât până la jumătate din proporţiile specificate la art. 2, iar raporturile dintre părţi se vor regula conform dreptului comun reglementat de codul civil şi procedura civilă. Justiţia va putea acorda termen de plată cu ocazia judecăţei sau executărei, chiar când în contractul autentic pe temeiul căruia se face executarea este prevăzut pactul comisoriu ori renunţare la beneficiul termenului de graţie.

Art. VI. *In toate cazurile în cari justiţia acordă termene de plată înăuntrul duratei contractului, locatarii vor fi obligaţi a plăti o dobândă de 6 la sută asupra chirei neplătite de la data exigibilităţei, chiar dacă contractul nu prevede aceasta, dar este cerută de proprietar în instanţă.*

Totdeodată creditorii proprietarului cari obişnuit se achită din venitul imobilului, cum este fiscul şi Creditul, nu vor putea exercita acte de urmărire asupra imobilelor închiriate şi a căror chirie nu a fost plătită, ci lua numai măsuri conservatorii pentru neplata la timp şi garantarea drepturilor lor.

Art. VII. *Pentru chiriile neplătite şi pentru cari s'a acordat sau s'ar acorda un termen de graţie, acest termen nu poate să depăşească termenul de 23 Aprilie 1920.*

Situaţia financiară a Bulgariei

D-l Daneff, ministru de finanţe, a făcut în Sobranie o expunere amănunţită asupra situaţiei financiare. După acest expozeu, datoria Bulgariei se ridică la 10 miliarde, dar creditele de război votate de Sobranie nu trec de 7 miliarde.

Situaţia economică e destul de gravă din cauza lipsei de braţe, provenită pe urma pierderilor în război.

Regina Maria la Eton

Paris, 7. — Ziarul „Excelsior" scrie că regina Maria s'a dus la Eton (Anglia), ca să petreacă câteva zile lângă prinţul Nicolae.

Congresul păcii

ACCELERAREA LUCRARILOR PACEI

Lyon, 7. — D-nii Wilson, Clemenceau şi Orlando au adresat d-lui Lloyd George o scrisoare prin care-l roagă să amâne plecarea la Londra cu 15 zile spre a termina cu chestiunile importante referitoare la pace.

D. Lloyd George a comunicat această scrisoare colegilor săi din cabinetul englez. In cercurile oficiale se crede că comitetul de război englez va primi favorabil această cerere a aliaţilor şi că d. Lloyd George va rămâne la Paris încă 15 zile spre a termina examinarea tuturor chestiunilor importante de la congres. El nu se va duce în Anglia decât dacă motive foarte puternice ar reclama prezenţa sa acolo.

Lyon, 7. — *Ziarul Le Temps spune că la consfătuirea de Marţi, şefii guvernelor aliate au căzut de acord asupra două puncte esenţiale şi anume:*

1) necesitatea de a isprăvi la timp convenţia care va fi impusă Germaniei, convenţie cuprinzând pe lângă clauzele militare, şi cele teritoriale şi financiare, precum şi clauzele relative la Liga Naţiunilor;

2) necesitatea pregătirei convenţiei care... (întrerupt în text).

Lucrările diferitelor comisiuni fiind foarte înaintate, se crede că aceste două convenţii vor fi gata în termen de 15 zile.

De altfel, şefii delegaţiunilor vor avea zilnic consfătuiri preliminarii şi în acest caz deliberările consiliului de zece vor putea fi scurte şi se vor mărgini a lua numai act de acordurile încheiate.

CAT CERE AMERICA GERMANIEI

Paris, 7. — *Pretenţiunile americane faţă de Germania ridicându-se la un total de 3.000.000.000 mil. sunt gata de fie prezentate la Conferinţa păcei. Ele conţin şi compensaţiile pentru pierderea vieţilor americane şi proprietatea vaporului* Luisitania

Din Ploesti

6 Martie

Fraudele de la Soc. „Astra Română"

Am comunicat că acum o săptămână s'au descoperit fraude de peste 300 mii lei la soc. „Astra Română" din Moreni. Frauda consistă în faptul că cumpărându-se mai multe vagoane cu porumb, grâu, ovăz şi fân, cei însărcinaţi cu recepţionarea au dosit sau prin învoială cu furnizorii n'au înmagazinat 10 vagoane de porumb, 3 vagoane grâu, 3 ovăz, 7 cu fân şi 400 stânjeni de lemne. Culpabili de aceste fraude sunt administratorul R. E. Duin, casierul Alex. Iacobescu şi magazinerul Alex. Popescu, în complicitate cu mai mulţi furnizori. Aceştia au şi fost înlocuiţi. Cercetările continuă.

Diverse

— Comisiunile pentru constatarea violenţelor săvârşite de duşman în timpul ocupaţiunei şi-au terminat azi lucrările pentru oraşul Ploeşti. De mâine câteşi trele comisiunile vor începe să funcţioneze în judeţ.

— Parchetul a depus pe unguroaica Kati Bohaletz, fostă în serviciul d-lui avocat Ştefan Stroe Petrescu, pentrucă a furat dela stăpânul său 14 mii lei.

Drumul la Bagdad prin Bucureşti

Paris, 7. — *D. Claveille, ministrul lucrărilor publice din Franţa, a prezidat Marţi o întrunire la care au luat parte reprezentanţii diplomatici şi delegaţii tehnici ai Angliei, Belgiei, Romăniei, Franţei, Elveţiei, Serbiei, Italiei şi Greciei.*

Scopul acestei întruniri a fost examinarea condiţiunilor în cari s'ar putea stabili un serviciu de trenuri în sud-estul Europei, care să înlocuiască Expresul-Orient.

Linia preconizată ar trece prin tunelul Simplon până la Belgrad prin Milan-Veneţia-Triest-Agram.

Mai târziu această linie s'ar prelungi până la Bucureşti şi Constantinopol, unde s'ar uni cu linia Bagdad. (fostul traseu Berlin-Bagdad).

Ministerul lucrărilor publice studiază un proect pentru construirea de poduri suspendate cari să lege cele două maluri ale Bosforului.

Ştiri din Iaşi

Iaşi, 7 Martie

O nouă înfrângere a bolşevicilor

Ştiri din sorginte particulară asigură că trupele bolşevice au suferit o nouă înfrângere în Ucraina, bătute fiind de trupele petliuriste, ajutate de trupele franco-române.

Oraşul Burzula a fost evacuat de bolşevici după ce întâi l'au incendiat.

In retragerea lor desordonată bolşevicii au pierdut peste 10 mii de prizonieri.

Unificarea legilor judiciare în Basarabia

In localul „Cercului juridic" din Chişinău s'au întrunit un mare număr de magistraţi şi avocaţi şi s'a discutat unificarea legislaţiei judiciare în Basarabia. Intre alţii au vorbit d. Vespasian Erbiceanu, prim-preşedinte al Curţii de apel de acolo şi d-nii Voica, magistrat Alex. Vălgariu avocat, etc.

S'a expediat o telegramă de omagiu M. S. Regelui cerându-se introducerea grabnică în Basarabia a jurisdicţiunei româneşti.

Şapte hoţi evadaţi din Cernăuţi arestaţi la Iaşi

Brigada de siguranţă din Iaşi, în unire cu doi comisari speciali sosiţi din Cernăuţi au reuşit să prindă în oraşul nostru 7 hoţi evadaţi din penitenciarul din Cernăuţi, cari au săvârşit numeroase furturi în acel oraş.

Sunt indicii că alţi doi complici ai lor s'ar mai fi refugiat în oraşul nostru.

Realizarea descentralizărei în Moldova

Secţiunea comercială a direcţiunei regionale a o. f. r. cu sediul la Iaşi şi-a început funcţionarea. In acest scop au sosit până acum la Iaşi 200 funcţionari.

O hotărâre a Consiliului profesoral de la facultatea de drept

Consiliul profesional al facultăţei de drept din Iaşi întrunindu-se după îndelungate discuţiuni asupra atitudinei avută de unii profesori în timpul ocupaţiei, a decis a înştiinţa pe d. ministru de instrucţiune că se raliază la suspendarea temporară a d-lui C. Stere, până când Curtea Marţială care a deschis o anchetă, se va pronunţa.

Inceputul exproprierei în Basarabia

In Basarabia au început exproprierele de pământ pentru ţărani. Prima moşie expropiată este Cahul. La această expropriere au participat reprezentanţii tuturor autorităţilor şi un mare număr de săteni din diferite ţinuturi ale Basarabiei. Entuziasmul a fost mare. S'au expediat telegrame de omagiu M. S. Regelui.

Diverse

Trupele noastre au ocupat oraşul Basdelna'a, fiind primite cu mare entuziasm de populaţia locală.

— Asasinii locotenentului Emil Filip, omorât pe şoseaua Mamornita-Bucovina, au fost înşiruţi Curţii marţiale. Victima a fost înmormântată cu mare pompă la Cernăuţi.

Viaţa muncitorească

Lucrătorii chelneri au ţinut eri d. a. o întrunire în sala sindicatelor, unde au întocmit un memoriu pe care-l vor înainta patronilor cerând desfiinţarea bucşisului şi introducerea unei remize asupra notei de plată de 10 şi 15 la sută; fixarea salariilor la 60 lei pe lună la cei cu masă şi 120 la cei fără masă.

Lucrătorii metalurgişti vor ţine astă seară o întrunire în sala sindicatelor

COMISIILE pentru examenele de capacitate a profesorilor secundari

RELIGIA: Printele C. Nazarie, preşedinte, d-nii profesori universitari I. Mihălcescu şi Burileanu, membrii.

ROMANA: O. Densuşeanu, preşedinte, P. P. Niculescu şi Gh. Adamescu, membrii.

LATINA: D. Evolceanu, preşedinte, M. Dragomirescu şi I. Dianu, membrii.

FRANCEZA: I. Găvănescu, preşedinte, C. Drouhet şi I. Prassa membrii.

GERMANA: S. Mândrescu, preşedinte, G. Antonescu şi T. Bratu membrii.

ISTORIA: I. Onciu, preşedinte, I. Ursu şi I. Clinciu, membrii.

GEOGRAFIA: S. Mehedinţi, preşedinte, C. Rădulescu-Motru şi N. Popeea, membrii.

MATEMATICI: D. Pompei preşedinte I. Myler şi S. Sanielevici, membrii.

ST. FIZICO-CHIMICE: P. Bogdan, preşedinte, D. Gusti şi D. Golescu, membrii.

ST NATURALE: I. Atanasiu preşedinte. I. Simionescu şi G. Popovici-Băznoseanu, membrii.

MUZICA: D. Kiriac, preşedinte, M. Tănăsescu şi I. Soloveanu, membrii.

DESEMN şi CALIGRAFIE: Preşedinte d. Costin Petrescu, I. Strâmbulescu, şi I. Fonescu membrii.

GIMNASTICA: I. Atanasiu preşedinte, T. Georgescu şi I. Dolijean membrii.

Cronica teatrală

de Emil Nicolau

TEATRUL EFORIA. — *Fata din pădurea neagră, operetă în 3 acte de Leo Yessel.*

Fata din pădurea neagră e o operetă vioae, antrenantă şi cu o muzică de adevărată operetă, adică o muzică uşoară ne face să petrecem câteva ceasuri plăcute. In primul rând libretul piesei e de comedie bufă franceză, adică vesel şi presărat cu mult spirit. Au putut obiecta uni că piesa are lungimi, dar ele se datoresc faptului că muzica fiind delicioasă, s'au bisat mai toate cupletele.

In fruntea interpretărei stă delicioasa subretă d-na *Marioara Cinsky*, care a creat tipul unei ţărance franceze cu constiincioziatea ce o pune în crearea rolurilor sale. Cât despre cât, d-na Cinski a făcut o creaţie de seamă din acest rol.

D-na *Anna Grand*, în rolul unei vrăjitoare, a făcut un studiu de seamă, aşa că publicul a aplaudat-o în scenă deschisă.

D-şoarele *Gina Hermeziu* (o cântăreaţă incomparabilă), *Laura Ionescu* şi *Valeria Melivan*, s'au întrecut ca drăgălăşenia, cântec, dans şi joc scenic, fiind de ori chemate la rampă.

D-nii *Jean Nicolescu* şi *Virgil Bărcănescu* păşesc din succes în succes; d. *P. Ghimpeţeanu* în rolul maestrului dela catedrală, St. Laurent, ne-a redat pe artistul amorezat de compoziţia sa şi a cântat cu foc partiţiunea sa, cu ştiinţa cântului aşa cum o posedă.

D. *Ciucurette* a jucat cu vervă îndrăcită şi umor rolul birtaşului şi, împreună cu mucălitul *Kanner*, ne-au descreţit frunţele şi ne-au făcut să rădem toată seara. Nu putem să încheiăm această critică fără să aducem elogiul nostru excelentului director de scenă, d. *Milu Dumitriu*, pentru chipul admirabil cum a montat şi această piesă

Din Craiova

Craiova, 7 Martie

Dela Curtea Marţială

Curtea Marţială a corp. I, de armată a început judecarea proceselor înscrise. Prezidează d. colonel Brătuianu, iar membrii majori Petrescu, căpitanii Bălănescu, Armăşescu; comisar regal este majorul Titu Cumpănaşu.

A fost judecat locot. Teodoru Ion de la coloana de muniţii a diviziei a 2-a, condamnat în contumacie la moarte. Consiliul l-a redus pedeapsa la 5 ani închisoare.

A mai fost judecat soldatul Tuşnica Nicolae, tot pentru dezertare. Consiliul l'a achitat.

DIVERSE. — Membrii societăţii „Ocrotirea orfanilor din război" secţia locală sunt convocaţi în adunare generală pentru ziua de 14 Martie, în palatul administrativ.

— Tifosul exantematic întinzându-se, accesul publicului în palatul administrativ a fost interzis pentru 3 zile.

— Consiliul judeţean a ţinut aseară şedinţă extraordinară având să voteze bugetul.